

PRESSITEADE nr 7/25

Luxembourg, 27. jaanuar 2025

Euroopa Kohtu pidulik istung

Euroopa Komisjoni presidendi ja Euroopa Komisjoni liikmete pühaliku kohustuse võtmine Euroopa Liidu Kohtus

Euroopa Liidu Kohtu pidulikul istungil, mis toimus täna kell 15.00, võtsid Euroopa Komisjoni president ja liikmed aluslepingutes ette nähtud pühaliku kohustuse. Enne komisjoni presidendi ja liikmete poolt pühaliku kohustuse võtmist pidas Euroopa Liidu Kohtu president Koen Lenaerts kõne (vt lisa).

Pühaliku kohustuse võtsid president Ursula von der Leyen, juhtiv asepresident Teresa Ribera Rodríguez, juhtiv asepresident Henna Maria Virkkunen, juhtiv asepresident Stéphane Séjourné, juhtiv asepresident Roxana Mînzatu, juhtiv asepresident Raffaele Fitto ning Dubravka Šuica, Olivér Várhelyi, Wopke Bastiaan Hoekstra, Andrius Kubilius, Jozef Síkela, Constantinos Kadis, Maria Luís Casanova Morgado Dias de Albuquerque, Magnus Brunner, Jessika Roswall, Piotr Arkadiusz Serafin, Dan Jørgensen, Ekaterina Spasova Gecheva-Zaharieva, Michael McGrath, Apostolos Tzitzikostas ja Glenn Micallef.

Kuigi pühaliku kohustuse võtmiseks ei ole aluslepingutes ette nähtud konkreetset korda, on komisjon alati pidanud väga tähtsaks, et kohustus võetakse Euroopa Liidu Kohtus. Seda traditsiooni taaskord kindlalt järgides soovis uus komisjon väga kiiresti, see tähendab ainult mõni nädal pärast oma tegevuse alustamist, Euroopa Liidu Kohtus kohal olla.

Euroopa Komisjoni president ja liikmed võtsid pühaliku kohustuse järgmises sõnastuses:

„Olles nimetatud Euroopa Ülemkogu poolt pärast Euroopa Parlamendi heakskiitu Euroopa Komisjoni liikmeks, kohustun pühalikult:

järgima oma ametikohustuste täitmisel aluslepinguid ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartat;

täitma oma kohustusi sõltumatult ja liidu üldistes huvides;

oma kohustuste täitmisel mitte taotlema ega võtma vastu juhiseid üheltki valitsuselt, institutsioonilt, organilt või asutuselt;

hoiduma mis tahes tegevusest, mis ei ole kooskõlas minu kohustuste laadi või ülesannete täitmisega.

Olen teadlik Euroopa Liidu toimimise lepingus sätestatud kohustusest, mille kohaselt peab iga liikmesriik seda põhimõtet järgima ega või komisjoni liikmeid nende ülesannete täitmisel mõjutada.

Ühtlasi kohustun nii oma ametiaja jooksul kui ka pärast selle lõppemist austama sellest tulenevaid kohustusi, eriti oma kohustust käituda ausalt ja diskreetselt pärast oma ametiaja lõppemist teatud ametitesse asumisel või soodustuste vastuvõtmisel.“

Ajakirjandusele mõeldud mitteametlik dokument, mis ei ole Euroopa Kohtule siduv.

Täiendavat teavet annab Gitte Stadler, ☎ (+352) 4303 3127.

Piduliku istungi pildid on kättesaadavad agentuuri „[Europe by Satellite](#)“ kaudu ☎(+32) 2 2964106.

Hoiame ühendust!

Lisa

Euroopa Kohtu presidendi K. Lenaerts kõne

Austatud proua president ja Euroopa Komisjoni liikmed,

ektsellentsid, daamid ja härrad,

Kuulutan piduliku istungi avatuks ja tervitan teid südamlikult Euroopa Kohtu nimel.

Euroopa Kohus tuleb täna kokku, et uue Euroopa Komisjoni liikmed saaksid võtta oma pühaliku kohustuse. See on oluline hetk, millele Euroopa Kohus omistab suurt tähtsust. See pühalik kohustus on nimelt üks selle õigusel rajaneva liidu sümboleid, mida Euroopa Liit kehastab ja millesse iga institutsioon panustab.

Austatud proua president ja volinikud,

Enne kui palun teil ametisse asumisega seotud pühaliku kohustuse võtta, lubage mul meid täna ühendav üritus selle konteksti asetada.

Euroopa Parlament valis 18. juulil 2024 Euroopa Ülemkogu ettepaneku põhjal uuesti Teid, Ursula von der Leyen, uue komisjoni presidendiks.

Euroopa Ülemkogu nimetas 24. juuli 2024. aasta otsusega Kaja Kallase Euroopa Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgeks esindajaks.

Euroopa Parlament kiitis 27. novembril 2024 uue komisjoni liikmete nimetamise heaks ühtse nimekirjana.

Euroopa Ülemkogu 28. novembri 2024. aasta otsusega volitati uut komisjoni teostama talle aluslepingutega antud pädevust 1. detsembrist 2024 kuni 31. oktoobrini 2029.

Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 245 on ette nähtud, et oma kohustusi täitma asudes võtavad komisjoni liikmed pühaliku kohustuse austada nii ametiaja jooksul kui ka pärast selle lõppemist sellest tulenevaid kohustusi.

Selleks ei ole sõnaselgelt ette nähtud konkreetset korda, kuid on saanud tavaks, et pühaliku kohustuse võtmine toimub Euroopa Kohtus. See tava kätkeb endas kahekordset sümboolikat. Nagu ma pidulikku istungit avades rõhutasin, väljendab see kohustust järgida õigust, mis iseloomustab Euroopa Liitu ja selle institutsioonide – seega ka komisjoni – toimimist. See tava rõhutab ka nende ülesannete tähtsust, mida komisjonil tuleb aluslepingute kohaselt täita.

Eelmise komisjoni volituste aega iseloomustas mitu olulist rahvusvahelist katsumust: COVID-19 pandeemia, mis kodanikke ja ettevõtjaid rängalt tabas, Ukrainas sõja puhkemine pea kolm aastat tagasi ja hiljuti ka Israeli-Palestiina konfliktiga seotud uus vägivaldaine Lähis-Idas.

Sellele lisanduvad raskused, mis on seotud Euroopas juba ligikaudu 15 aastat kestnud rändekriisi ohjamisega ning keskkonnaseisundi halvenemise ja kliimamuutuste vastu võitlemisega.

Komisjonile aluslepingutega antud ülesannete raames on uuel komisjonil esmatähtis ülesanne anda vajalik tuge, et suurendada Euroopa vastupanuvõimet ja lisaväärtust maailmas, kus toimuvad suured geopoliitilised, majanduslikud ja keskkonnamuutused, aga ka tehnoloogilised muutused koos digiturgude ja tehisintellekti arendamisega.

„Euroopa valik“ – austatud proua president, selle dilemmale viitava pealkirja all tutvustasite mõni kuu tagasi Euroopa Parlamendile uue komisjoni tegevusprogrammi parlamendi koosseisu volituste ajaks.

Soovite, et Euroopa oleks ennekõike konkurentsivõimelisem ning majanduslikult ja tehnoloogiliselt välisest vähem sõltuv. Propageerite ka kestlikku ja sotsiaalselt vastutustundlikku Euroopat, Euroopat, mis jääb solidaarseks, seistes silmitsi tarbekaupade hinna tõusuga ja eluasemete kättesaadavust puudutavate raskustega, mis paljudel Euroopa kodanikel on, ning Euroopat, mis kaitseb haavatavaid elanikkonnarühmi üha digitaalsemas keskkonnas, mida sotsiaalvõrgustikud üha enam mõjutavad.

Maailma raputavad konfliktid illustreerivad omakorda, kui oluline on Euroopa Liidu jaoks viia oma välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja kaudu Euroopa diplomaatia sõnumid ja tegevus rahvusvahelisele areenile.

Euroopa Liidu suurima laienemise 20. aastapäeva tähistamine eelmise aasta maikuus oli omalt poolt võimalus heita objektiivne pilk Euroopa ülesehitamise olulisele „konstitutsioonilisele hetkele“, selle eeliste ja sellest saadud kogemuste, millest õppida ajal, kui uued riigid koputavad Euroopa maja uksele.

Viimaseid aastaid on iseloomustanud ka Euroopas või väljaspool seda toimunud rünnakud õigusriigi väärtustele ning põhiõigustele ja -vabadustele. Arvestades neid rünnakuid, mis ohustavad meie demokraatlikke süsteeme ja institutsioone ning mida süvendavad sageli desinformatsiooni- ja destabiliseerimiskampaaniad teatud sotsiaalvõrgustike kaudu, on Euroopa institutsioonide ühine kohustus jätkata iga päev tööd selle nimel, et kaitsta meie ühise õiguskorra aluseks olevaid põhiväärtusi.

Uue volinike kolleegiumi koosseis peegeldab erilise tähelepanu pööramist erinevatele probleemidele, millega Euroopa praegu silmitsi seisab, ja järgmise viie aasta jooksul komisjoni tööd suunavatele tegevusprioriteetidele. Selleks on loodud uued volinike ametikohad ja portfellid sellistes valdkondades nagu kaitse, eluase, põlvkondadevaheline õiglus, Vahemeri, laienemine ning kalandus ja ookeanid.

Vastutus „Euroopa valiku“ eest kuulub kõigile (Euroopa institutsioonidele, riiklikele, piirkondlikele ja kohalikele ametiasutustele, sotsiaalpartneritele, kodanikuühiskonnas osalejatele, kodanikele). Kuid aluslepingutega on komisjonile antud liikumapaneva jõu roll tulenevalt tema seadusandlikust algatuspädevusest ja „aluslepingute täitmise järelevalvaja“ staatusest, mis annab talle õiguse jälgida, et ettevõtjad järgiksid liidu õigust, paluda Euroopa Kohtul tuvastada liikmesriigi kohustuste rikkumisi ning sekkuda *amicus curiae*-na kõikidesse eelotsusemenetlustesse.

Komisjoni algatused mõjutavad otseselt Euroopa Liidu kohtute tegevust, olgu tegemist seadusandlike algatuste või kohtuasjade algatamisega.

Seega ei puudu praegusel geopoliitilisel kontekstil mõju kohtuvaidlustele liidu kohtutes, nagu näitavad arvukad Euroopa Kohtule ja Üldkohtule esitatud kohtuasjad, mis käsitlevad komisjoni või välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekul võetud piiravaid meetmeid.

Euroopa Kohus on viimastel aastatel lahendanud ka suure hulga kohtuasju, mis on seotud õigusriigile ja kohtute sõltumatusele omaste väärtustega, eelkõige tulenevalt komisjoni poolt kohtule esitatud liikmesriigi kohustuste rikkumise hagidest.

Internetihiiglaste ja uute tehnoloogiate, veebiplatvormide ja tehisintellekti tähtsuse kasv on paratamatult allikas uutele kohtuvaidlustele, mis lükkavad ümber klassikalisi õiguskäsitlusi eelkõige konkurentsioiguses, intellektuaalomandiõiguses ja isikuandmete kaitse valdkonnas ning mis pakuvad – juba nüüd – Euroopa Kohtule

võimalust täpsustada oma kohtupraktikat, lõimides sellesse digitaalse aspekti.

Mis tahes uus seadusandlik tõuge Euroopa karistusõiguse valdkonnas, nagu organiseeritud kuritegevuse ja küberkuritegevuse vastase võitluse vahendite (Europol, Euroopa vahistamismäärus, Euroopa Prokuratuur) kavandatud tugevdamine, võib aja jooksul viia uute eelotsusemenetlusteni, milles liikmesriikide kohtud paluvad Euroopa Kohtul selgitada, kuidas tuleb kokku sobitada asjasse puutuvaid, kuid aeg-ajalt lahknevaid põhiväärtusi ja -huve.

Need üksikud näited on piisavad, et näitlikustada komisjoni ja liidu kohtute täidetavate ülesannete puhul „ühendatud anumate“ efekti. Komisjon kui poliitiline institutsioon edendab igas olukorras liidu üldisi huve, sealhulgas oma seadusandlike ettepanekutega, ning tagab liidu esmase ja teisese õiguse kohaldamise, pöördudes selleks vajaduse korral lõppastmes liidu kohtute poole. Euroopa Kohus ja Üldkohus moodustavad kohtuasutuse, kes tagab objektiivse, sõltumatu ja erapooletu õigusemõistmise liidu õigusega hõlmatud valdkondades. Mõlemad institutsioonid aitavad omal viisil ja oma pädevuse piires kaasa samade eesmärkide saavutamisele, nimelt liidu eri poliitikavaldkondade tasakaalustatud elluviimisele ning Euroopa ülesehitamise saavutuste ja selle alusväärtuste tugevdamisele sotsiaalse, majandusliku, kultuurilise ja keelelise profiili poolest väga mitmekesiste kodanike ja ettevõtjate teenistuses meie liidus, mis on „ühinenud mitmekesisuses“.

Austatud proua president ja komisjoni liikmed,

teie isikuomadused ja töökogemus ning teil varasema karjääri vältel olnud suur vastutus lubab eeldada, et te kõik olete võimelised vastama teid ees ootavatele suurtele väljakutsetele ja täitma edukalt oma uusi ülesandeid.

Euroopa Kohtu ja selle liikmete nimel esitan teile südamlikud õnnesoovid ja soovin siiralt, et teie pingutusi krooniks edu, et anda Euroopale uut jõudu ja ajal, mil rahu ei ole enam iseenesest mõistetav isegi Euroopa mandril, veenda inimesi selles, et see Euroopa kujutab endast hindamatut lisaväärtust peaaegu poolele miljardile kodanikule, aga ka majandus- ja sotsiaalelus ning kodanikuühiskonnas osalejatele.